

Vadovėlio rankraščio

„TECHNOLOGIJŲ VADOVĖLIS. Konstrukcinės medžiagos 7-10 KLASEI“

RECENZIJĄ

I. Informacija apie vadovėlio rankraštį

Alvyda Pacevičiūtė, Vidas Augustinavičius, Juozas Lekarevičius, Marius Narvilas. Konstrukcinės medžiagos Technologijų vadovėlis –7-10 klasei. Serija(ŠOK) „Šviesa“, Kaunas:

II. Bendras vadovėlio rankraščio turinio apibūdinimas.

Technologijų vadovėlis, šiuolaikiškas ir inovatyvus daugeliu aspektų. Galima pabrėžti šiuos jo privalumus.

1. Vadovėlyje pateikta mokomoji medžiaga dera su 2008 metų „Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose“ apibrėžtu, technologijų dalyko turiniu. Suteiks mokiniams galimybę išsiugdyti technologinio raštingumo pagrindus bei skatins naudotis nesudėtingomis technologijomis kaip vartotojams, mokys spręsti problemas, ugdyt pozityvias nuostatas keičiantis technologijoms.
2. Vadovėlyje pateiktos užduotys aktualios atitinka mokinių amžių, interesus ir gebėjimus. Jis bus naudingas įvairių poreikių ir gebėjimų mokiniams(neskirstant jų pagal lytį) ir skatins domėtis šiuolaikinėmis technologijomis .
3. Šis vadovėlis suteiks galimybę mokiniams ketverius metus kurti įdomius gaminius ir išsiugdyti bendrąsias ir technologinę kompetencijas, žingsnis po žingsnio tobulint savo pasiekimus konstrukcinių medžiagų srityje
4. Vadovėlyje pateikta medžiaga skatins mokinius, planuojant bei organizuojant kūrybinę ir praktinę veiklą, išmokti kūrybiškai, funkcionaliai, estetiškai, ekonomiškai projektuoti, saugiai, technologiškai, kokybiškai gaminti, kurti ir prižiūrėti buitinę aplinką, orientuotis rinkoje kaip vartotojams. Vadovėlis skirtas 7 -10 klasėms, t.y. ketverių metų kursui, todėl jame pateiktos įvairaus sudėtingumo užduotys, panaudojant įvairias konstrukcines med-žiagas, pritaikytos įvairiems mokymosi stiliams, sudaro mokiniams galimybes mokytis konstrukcinių medžiagų srities pagal savo galias ir poreikius. Vadovėlis padės susieti teoriją ir praktiką kontekstinėmis sąsajomis:praeitis-dabartis-technologijos-saveika, saugi ir estetiška gyvensena-vartotojas-verslumas-darbo pasaulis.
5. Vadovėlio struktūra aiški: nuo bendrų, labai svarbių skyrių, skirtų projektavimui, dizainui, kūrybai, mokinio pasirinkimui pasiūlyti gaminiai, gaminių modeliavimo iki vartotojui svarbių aspektų. Vadovėlyje struktūroje atsirado naujas Integracijos skyrius (tokio nėra nei viename iki šiol išleistuose tiek technologijų, tiek kitiems dalykams skirtuose vadovėliuose), kuriame mokiniai bus mokomi susieti savo įgautas žinias ir supratimą, mokantis kitus mokomuosius dalykus su technologijų užduotimis.

Vadovėlis atitinka pagrindinius reikalavimus, nurodytus *Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo 5 punkte (Žin., 2009, Nr. 61-2450)*

III. Vadovėlio rankraščio turinio vertinimas

1. Vadovėlio tinkamumas mokyti

a) pateiktos medžiagos pritaikymas, siekiant Bendrosiose programose apibrėžtų mokinių pasiekimų

Vadovėlyje pateikta medžiaga, sudaro sąlygas mokiniams organizuoti kūrybinę ir praktinę veiklą, išmokyti kūrybiškai, funkcionaliai, estetiškai, ekonomiškai projektuoti, saugiai, technologiškai, kokybiškai gaminti, kurti ir prižiūrėti buitinę aplinką, orientuotis rinkoje kaip vartotojams,

Vadovėlis orientuotas į visų asmenų bendrųjų gebėjimų ugdymą, tačiau svarbiausias dėmesys skiriamas keturioms, technologinei kompetencijai išsiugdyti, veiklų sritims:

- projektavimo;
- informacijos rinkimo, kaupimo, atrankos ir pritaikymo;
- medžiagų pažinimo ir pritaikymo;
- technologinių procesų, jų rezultatų pateikimo ir vertinimo.

Bendrosiose programose išskirtos būtent šios veiklos sritys, kurios atsiskleis mokiniuose, jeigu jie naudosis pateiktu konstrukcinėmis medžiagoms skirtu technologijų vadovėliu. Naudodamiesi vadovėliu mokiniai įgis gebėjimų, kurie jiems, kaip vartotojams, padės orientuotis buitinėje aplinkoje ir šalies ūkyje, kūrybingai spręsti kultūros tęstinumo ir šiuolaikinių technologijų dermės klausimus

b) pateikiamos medžiagos atitikimas Bendrosiose programose apibrėžtoms dalyko turinio apimtims

Vadovėlyje pateikta medžiaga atitinka Technologijų Bendrosiose programose apibrėžtas turinio apimtis. Pasinaudodami vadovėlyje pateikta medžiaga, mokiniai turės galimybę:

- įgyti jiems būtinų žinių ir praktinės patirties susipažystant su vartojimo kultūra, technologijų taikymu buityje bei amatų puoselėjimu šiuolaikinėje visuomenėje;
- motyvuotai domėtis konstrukcinių medžiagų dalyko sritimi ir vyresnėse klasėse, verslui reikalingomis specialybėmis, konstrukcinių medžiagų gaminių paskirtimi, funkcionalumu.

Vadovėlio skyriai „Ką turėtų žinoti kiekvienas vartotojas“ ir „Darbo pasaulis ir profesijos“ (tokio skyriaus nebuvo iki šiol išleistuose technologijų vadovėliuose) bus labai naudingi mokiniams 9-10 klasėse, kai mokysis pagal Integruotą technologijų programos kursą, nes suteiks mokiniams galimybę bendrais bruožais susipažinti su konstrukcinėms medžiagoms skirta ūkio šaka, motyvuotai pasirinkti technologijų programą bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje.

c) ar naujos veiklos skatina naują medžiagą sieti su ankščiau įgytomis mokinių žiniomis ir gebėjimais

Vadovėlio medžiaga išdėstyta aiškiai suprantamai 7-10 klasės mokiniams. Siūlomos veiklos ir darbo metodai glaudžiai susieti su ankstesnėse klasėse įgytomis mokinių žiniomis ir praktiniais gebėjimais. Numatytos veiklos, užduotys įtvirtins turimus mokinių gebėjimus ir ugdys naujus kūrybinius bei praktinius įgūdžius.

Tai leis mokiniams išsamiau susipažinti su konstrukcinių medžiagų srityje naudojamomis medžiagomis bei darbo priemonėmis, saugiai naudoti ir tikslingai parinkti kuriams buitinės aplinkos medžiagas, įgis sveikos gyvensenos nuostatas, suvoks ekologiškų technologijų vertę..

Skatins mokinių savarankiškumą, pažindiami medžiagų savybes, analizuos, kaip jas pritaikyti dirbiniuose, kokias darbo priemones ir technologijas naudoti, kad nebūtų pakenkta jų struktūrai

d) pateiktų veiklų ir užduočių tinkamumas ugdyti kritinį mąstymą, gebėjimą spręsti problemas, diskutuoti kūrybiškai dirbti ir pan.

Vadovėlyje pateiktos užduotys sudarytos taip, kad reikalauja iš mokinių gebėti atrasti naujus ir originalius sprendimus, daryti ką nors unikalaus, atrasti naujus darinius, pasinaudojant turimomis žiniomis ir gebėjimus įgytais ankstesnėse klasėse, atsižvelgiant į mokyklos materialinės bazę, technologijų kabineto aprūpinimą medžiagomis.

Kai kurios užduotys turi kelis sprendimo variantus, kurie pasirenkami pačių mokinių, atsižvelgiant į jų jau turimas žinias ir gebėjimus fizikoje, atsižvelgiant į mokyklos materialinės bazę, technologijų kabineto aprūpinimą elektronikos priemonėmis

Tokios užduotys skatina atrasti naujus ir originalius sprendimus, daryti ką nors unikalaus, atrasti naujus darinius, ieškoti, domėtis platesne nei duota informacija, novatoriškai mąstyti.

Vadovėlio „Gaminių konstravimas ir technologinės gamybos sekos“ skyriuje pateiktos užduotys sudaro galimybę mokiniams gilinti žinias konstrukcinių medžiagų gaminių konstravimo srityje, tobulinti darbo įgūdžius pasinaudojant IKT teikiamomis galimybėmis.

e) tekstinės ir vaizdinės informacijos tinkamumas skirtingiems mokinių poreikiams ir mokymo(si) stilium

Vadovėlyje pateikta vaizdinė medžiaga, t.y. schemas, iliustracijos, tinka įvairaus amžiaus tarpinių, įvairių gebėjimų ir poreikių mokinių bendrosioms kompetencijoms ugdyti. Tekstinė vadovėlio medžiaga puikiai suderinama su vaizdine. Kartu su iliustracijomis pateikiami internetiniai adresai padeda mokiniams giliau susipažinti su juos dominančia informacija. Pateikta vaizdinė medžiaga stimuliuoja mokinių, siejasi su jo gyvenimu, patirtimi, tai padeda mokiniams suprasti ir lengviau atlikti praktines užduotis.

f) kalbos aiškumas, logiškumas

Vadovėlyje tikslingai derinamos žodinė ir vaizdinė (paveikslai, nuotraukos, lentelės ir t.t.) informacija, žodinis tekstas vaizdu pratęsimas ir plėtojamas. Jis atitinka 7-10 klasių mokinių amžių, atitinka taisyklingos kalbos reikalavimus

Tekstuose yra pastebėti kai kurie stiliaus netikslumai, manau tai bus ištaisyta ruošiant vadovėlio spauzdinimui

g) iliustracijų tinkamumas

Iliustracijos parinktos tinkamai ir tikslingai papildo žodinį tekstą, puikiai papildo žinias medžiagų pažinimo, saugaus darbo su įrankiais srityje. Pateiktos iliustracijos susijusios su užduotimis, tinkamai ir kūrybiškai padeda ugdyti mokinių konstravimo, modeliavimo, gebėjimus. Vaizdinė medžiaga pateikta kryptingai skatinanti mokinius ieškoti, konstruoti, modeliuoti atrasti. Tai padidina informacijos suvokimo galimybes skirtingų mokymosi stilių mokiniams.

h) pastebėti netikslumai kartu su rekomendacijomis

Dalykinių netikslumų nepastebėta. Vadovėlyje pateiktas turinys, užduotys bei iliustracinė medžiaga atitinka technologijų Pagrindinio ugdymo bendrąsias programą (2008).

2. Vadovėlio tinkamumas mokytis

a) ar pateikiama medžiaga skatina mokinių susidomėjimą, norą pažinti ir mokytis

Vadovėlio medžiaga pateikta laikantis vieningos sistemos- nuo paprasto link sudėtingo, taip, kad įvairiose mokinių veiklose numatyta integracija su kitais mokslais (fizika, chemija, matematika, informacinėmis technologijomis). Tai turėtų:

- padėti mokytojams pateikti dalyko turinį taip, kad mokiniai jį lengvai įsisąmonintų įprasmindami ne tik žinių suvokimą, bet ir tų žinių praktinį taikymo aspektą
- padėti mokiniams efektyviau įgyti naujų žinių bei įgūdžių, leidžiančių prasmingai tyrinėti ir aiškinti juos supantį pasaulį;
- skatinti pačių mokinių veiklumą, jų dėmesį, norą ir sugebėjimą dirbti.
-

b) ar esantis informacinis aparatas tinkamas mokiniams mokytis savarankiškai

Vadovėlyje naujoviškai pateikta medžiaga skatina mokinius savarankiškai mokytis, analizuoti medžiagų savybes, jas pritaikyti dirbiniuose.

Vadovėlyje pateiktos užduotys suteikia mokiniams galimybę savarankiškai paririnkti užduoties sprendimo būdą atsižvelgiant į technologijų kabinete sukauptas medžiagas, mokymo priemones, technines galimybes. Tai skatina mokinių gebėjimą naudotis nesudėtingomis technologijomis kaip vartotojams.

Vadovėlyje pateikiami internetiniai adresai kur mokiniai gali savarankiškai bandyti projektuoti, atrasti ir įgyvendinti savo idėjas, išbandyti naujas modeliavimo, konstravimo programas kitas simuliacines programas kurias leidžia mokiniams ir patikrinti savo idėjų teisingumą.

Labai įdomi informacija pateikta vadovėlio skyriuje „Gaminių konstravimas ir technologinės gamybos seka“ Ši informacija skatina domėtis ir gilintis vienu ar kitu klausimu susijusiu su gaminių analogais, medžiagų, gaminių pavyzdžiais. Tai taip pat skatina mokinių savarankiškumą, norą giliau pažinti medžiagas jų panaudojimo galimybes, patiems kurti, improvizuoti ir gaminti vienus ar kitus gaminius.

c) galimybės mokiniams gauti grįžtamąjį ryšį ir įsivertinti

Norint padėti mokiniams gauti grįžtamąjį ryšį ir įsivertinti vadovėlyje parengtos įvairios užduotys. Jų pagalba mokiniai gali patikrinti įgytas turimas žinias, patikrinti įgytų įgūdžių tvirtumą

IŠVADA:

Vadovėlio rankraštis atitinka vadovėliui keliamus reikalavimus. Vadovėlyje pateikiama įdomi, informatyvi medžiaga apie šiuolaikines konstrukcines medžiagas, jų savybes, prietaikymą, gaminių projektavimą, dizaino, bionikos ergonomikos pradmenis. Skirtas dėmesys gaminių projektavimui darbo aplinkos pažinimui, gaminių konstravimui ir technologinės gamybos sekos pažinimui. Labai svarbu kad yra pateikta vadovėlio medžiaga kuri supažindina mokinius su darbo pasauliu ir profesijomis, išskirta informacija apie tai ką turėtų žinoti kiekvienas vartotojas
Tai atitinka Technologijų dalyko turinį.

Vadovėlis gali būti naudojamas kaip Technologijų dalyko ugdymo priemonė 7-10 klasių mokiniams, taip pat tinkamas dėstyti Integruotam technologijų programos kursui 9-10 klasėse bendrojo lavinimo ar profesinėje mokykloje.

Recenzavo:

Kęstutis Bakutis

Raseinių pagrindinės mokyklos
technologijų mokytojas ekspertas
Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos
technologijų mokytojas ekspertas

2010 11 26